

БИЛТЕН ЦВПО

Број 4/2024

Децембар 2024. године

САДРЖАЈ

1. ЦВПО НА МЕЂУНАРОДНИМ СКУПОВИМА	1
1.1. Међународна пракса у администрирању великих пореских обвезника	1
2. ИСТРАЖИВАЊЕ ЗАДОВОЉСТВА ВЕЛИКИХ ПОРЕСКИХ ОБВЕЗНИКА	3
3. СТИЦАЊЕ СТАТУСА ВЕЛИКИХ ПОРЕСКИХ ОБВЕЗНИКА У 2024. ГОДИНИ	5
4. ТЕМАТСКЕ ПОСЕТЕ И САСТАНЦИ	6
5. НОВИНЕ У ПОРЕСКИМ ПРОПИСИМА	7
6. СКРЕЋЕМО ПАЖЊУ	9
7. ИСПРАВКА ГРЕШКЕ У ПОРЕСКОЈ ПРИЈАВИ ЗА ПОРЕЗЕ И ДОПРИНОСЕ ПО ОДБИТКУ	11
8. ЗАХТЕВ ЗА ИЗДАВАЊЕ ПОТВРДЕ НЕРЕЗИДЕНТНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ О ПОРЕЗУ ПЛАЋЕНОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ	13
8.1. Захтев за издавање потврде нерезидентном физичком лицу о порезу плаћеном у Републици Србији	14
9. НАЧИН ПОПУЊАВАЊА ОБРАСЦА ПИД ПДВ КОД ОДОБРАВАЊА СТАТУСА ПРЕТЕЖНОГ ИЗВОЗНИКА	16
10. ВИШЕНАМЕНСКИ ВРЕДНОСНИ ВАУЧЕРИ СА АСПЕКТА ПДВ И ФИСКАЛИЗАЦИЈЕ	17
11. ПОРЕСКИ ТРЕТМАН ОТПРЕМНИНЕ	18
12. ПИТАЛИ СТЕ НАС	20

1. ЦВПО НА МЕЂУНАРОДНИМ СКУПОВИМА

1.1. Међународна пракса у администрирању великих пореских обвезника

Интра-европска организација пореских администрација - IOTA (The Intra-European Organisation of Tax Administrations) чији је Република Србија члан од 2002. године, организовала је дигиталне презентације и радионице на тему „Развој у области пружања услуга великим пореским обвезницима“ које су се одржале од 9. до 10. октобра 2024. године. .

*Љиљана Ковачевић,
главни порески саветник,
координатор за послове ЦВПО*

Имали смо прилику да са бројним представницима пореских управа Европе разменимо информације и искуства о примерима организационе структуре канцеларија за велике пореске обвезнике (ВПО), примени процеса стратешког планирања, значају вршења анализе ризичног понашања по поштовање пореских прописа, критеријумима које користе за одређивање статуса великих пореских обвезника, обукама и вештинама које је неопходно да имају запослени у овим канцеларијама, значају подстицања пореских обвезника ка усвајању и успостављању мера корпоративног управљања, самопроцене и контроле. Дискутовало се о постојању и неопходности комуникације и интеракције са великим компанијама како кроз стандардне форме и приступе тако и кроз успостављање дијалога заснованог на међусобном поверењу. Презентовани су начини добијања повратних информација од ВПО у вези са пруженим услугама и начинима унапређења њиховог квалитета.

Учесници групних дискусија презентовали су сопствена искуства и ставове, а уједно су размотрили алтернативне приступе и нове изазове.

Као резултат похађања ових радионица, дошли смо до заједничких закључака:

- све пореске администрације имају посебну организациону јединицу специјализовану за рад са великим пореским обвезницима, која у својој организационој шеми има контролу, наплату, услуге, правну подршку;
- ВПО су они порески обвезници чије уплате јавних прихода имају највеће учешће у државном буџету, са веома високо оствареним годишњим прометима;
- већина канцеларија за ВПО администрира групе компанија тј. све субјекте који су повезани са ВПО;

- фокус је на превентивном деловању, пружању информација, партнерском односу заснованом на међусобном поверењу;
- инсистира се на усвајању снажних мера корпоративног управљања и успостављању интерних контрола у великим компанијама. Њима постижу двострану корист јер се на тај начин обезбеђује имовина компаније и подиже пореска дисциплина. Наведени су бројни примери који указују на то да су компаније које имају низак ниво поштовања пореских прописа под већим ризиком од интерних превара;
- поклања се велики значај испитивању задовољства великих пореских обвезника спровођењем анкета од стране независних агенција за истраживање.

Велику пажњу учесника изазвао је Каталог услуга који је, у циљу унапређења постојећих услуга, установио ЦВПО Републике Србије. Каталогом је опредељен низ активности које је неопходно спровести у циљу смањења степена процењеног ризика по поштовање пореских прописа од стране великих пореских обвезника. Степен ризика се процењује уз помоћ усвојеног Оквира за диференцијацију ризика (ОДР), чијом применом се добија прецизна слика ризика сваког пореског обвезника у одређеном тренутку и помаже у одређивању врсте приступа добровољном поштовању прописа. Контроли се приступа код пореских обвезника са већим степеном ризика, док је за оне са нижим степеном ризика примеренији блажи приступ, који подразумева сет услуга у виду саветодавних посета, давања појашњења прописа, упутстава и сл.

2. ИСТРАЖИВАЊЕ ЗАДОВОЉСТВА ВЕЛИКИХ ПОРЕСКИХ ОБВЕЗНИКА

У циљу бољег разумевања потреба великих пореских обвезника, унапређења међусобне сарадње, прикупљања повратних информација у ради побољшања процеса рада и повећања степена добровољног поштовања прописа, Центар за велике пореске обвезнике редовно од 2011. године самостално спроводи истраживање задовољства великих пореских обвезника.

Спровођење анкета се заснива на процени достигнућа, анализи стања и планирању активности које Центар спроводи, а у сврху повећања ефикасности и транспарентности, као и унапређењу услуга које ЦВПО пружа.

Током септембра и октобра 2024. године, у циљу добијања што објективнијих одговора, по први пут, је спроведено истраживање задовољства пореских обвезника у надлежности ЦВПО од стране агенције ИПСОС као независног истраживачког тела.

Са кључним налазима овог истраживања можете се упознати у наставку текста: *

- Општи закључак овог истраживања је да су велики порески обвезници задовољни, вероватно је прецизније рећи чак веома задовољни, свим аспектима сарадње са ЦВПО. У прилог томе говори чињеница да је на ретко ком питању мање од 90% позитивних оцена. Оvakav закључак додатно добија на значају ако се има у виду да је 70% анкетираних компанија у надлежности Центра више од 10 година, односно своје ставове темеље на значајном искуству. Такође, три четвртине је сагласно да је сарадња са ПУ лакша након преласка у надлежност ЦВПО.
- Gotovo sva preduzeća koja su učestvovala u istraživanju povoljno ocenjuju odnos zaposlenih prema klijentima (98%), a slično važi i za komunikaciju i pravnu podršku, dostupnost informacija (oba 94%) i jednostavnost i efikasnost procedura (93%).
- Veliki poreski obveznici najčešće kontaktiraju sa poreskom kontrolom na terenu (87%) i odeljenjem za komunikaciju, pravnu podršku i pružanje usluga (81%). Nešto više od 60% je dolazilo u kontakt i sa odeljenjem za naplatu i prijem poreskih prijava i administraciju PDV-a. Prema oceni onih kompanija koje su imale iskustvo sa njima, sараdња sa svim navedenim odeljenjima је na izuzetno visokom nivou.
- Inspektori i službenici CVPO se ocenjuju jednako dobro kao i odeljenja u kojima rade. Preko 90% kompanija ih smatra ljubaznim, profesionalnim, efikasnim, kompetentnim i prijemčivim.

- Kao što je već pomenuto, iz ugla klijenata, CVPO efikasno i blagovremeno obavlja važeće procedure. Uslovno rečeno, s obzirom na takođe visok procenat zadovoljnih, prostora za unapređenje ima u primenljivosti (10% nezadovoljnih) i razumljivosti (11% nezadovoljnih) relevantnih procesa.
- Očekivano, preferirani način komunikacije sa Centrom je elektronskim putem, što potvrđuje preko 80% kompanija. Posebno se izdvajaju link CVPO na sajtu PU, elektronski bilteni, brošure i obaveštenja, koje često koristi više od polovine preduzeća. Informisanje putem telefona je takođe relativno uobičajeno (74% ga koristi bar ponekad), dok se odlazak u prostorije PU praktikuje retko, verovatno u posebnim prilikama. Oni koji bar ponekad koriste navedene kanale komunikacije sa CVPO su izuzetno zadovoljni dostupnošću i kvalitetom informacija do kojih preko njih dolaze.
- Dve petine anketiranih poreskih obveznika često pristupa linku CVPO na sajtu Poreske uprave, a još toliko ih to čini povremeno. Od tog broja, oko 90% je saglasno da ovaj link doprinosi informisanju o relevantnim procedurama, praksama i propisima.
- Imajući u vidu da 9 od 10 kompanija u poslovanju CVPO prepoznaje transparentnost, doslednost, moralni integritet i brigu o poverljivosti podataka, može se zaključiti da je ukupan profesionalni integritet Centra na veoma visokom nivou.

- *Извор: Истраживање пореских обвезника у надлежности ЦВПО, ИПСОС, новембар 2024.год.*

3. СТИЦАЊЕ СТАТУСА ВЕЛИКИХ ПОРЕСКИХ ОБВЕЗНИКА У 2024. ГОДИНИ

Као и претходних година, и ове године је извршен одабир пореских обвезника који, у складу са Правилником о критеријумима за одређивање ВПО, стичу или губе статус великих пореских обвезника.

Дана 2. децембра 2024. године, статус ВПО изгубило је 8 пореских обвезника, док је њих 27 стекло тај статус, тако да је сада Центар за велике пореске обвезнике надлежан за администрирање 486 великих пореских обвезника, који чине 0,33% од укупног броја правних лица у Републици Србији и чије уплате износе око 40% укупних уплата пореских обвезника Пореске управе РС.

Тим поводом Центар за велике пореске обвезнике је одржао презентацију свим пореским обвезницима који стичу статус ВПО, којом приликом су упознати са делокругом рада Центра и његовим специфичностима. Такође, истакнуто је да ЦВПО у потпуности настоји да афирмише добровољно извршавање пореских обавеза, као и да изгради висок степен међусобног поверења и поштовања.

4. ТЕМАТСКЕ ПОСЕТЕ И САСТАНЦИ

Стратешки циљ ЦВПО је достигање високог степена добровољног поштовања пореских прописа од стране пореских обвезника. С тим у вези, препозната је потреба да се дефинишу услови за унапређење и јачање сарадње кроз непосреднији однос и међусобни дијалог.

У том смислу, ЦВПО у наредном периоду, уз вашу сагласност, планира да спроведе одређене активности, у виду тематских посета и састанака који би подразумевали непосреднији и ефикаснији начин комуникације, чији је крајњи циљ благовремено испуњавање пореских обавеза.

Идеја је да иницијативу за организовање тематских састанака или посета може покренути сам порески обвезник уколико сматра да ће на непосреднији и ефикаснији начин отклонити недоумице у одређеној пореско-правној ситуацији, или Центар уколико процени да би по одређеним питањима било целисходније иницирати овај вид сарадње.

С тим у вези, уколико сте заинтересовани за овај вид сарадње, предлог са темом за организовање састанка или посете, можете упутити на адресу електронске поште cvpo_pp@purs.gov.rs.

5. НОВИНЕ У ПОРЕСКИМ ПРОПИСИМА

1. У „Сл. гласнику РС“, бр. 77/24 објављен је:

- Правилник о изменама и допунама Правилника о условима и поступку за добијање, обнављање и одузимање акцизне дозволе, начину и контроли отпремања и допремања производа у акцизно складиште и о вођењу евиденције у акцизном складишту, који је у примени од 01.10.2024. године.

2. У „Сл. гласнику РС“, бр. 78/24 објављене су:

- Уредба о изгледу контролне акцизне маркице, контролне акцизне маркице са QR кодом, врсти података на маркици, начину и поступку одобравања и издавања маркица, вођења евиденције о одобреним и издатим маркицама и обележавању акцизних производа контролним акцизним маркицама, односно контролним акцизним маркицама са QR кодом, као и врсту појединачног паковања кафе за крајњу потрошњу које се обележава контролном акцизном маркицом;

- Уредба о условима, начину и поступку регистрације корисника система е-акциза, садржини и начину преузимања података из других регистара који се воде код надлежних органа, као и података у вези са акцизним производима, обвезницима акцизе и учесницима у промету, поступку за управљање пословним процесима система е-акциза и размени података и информација између корисника система е-акцизе у вези са акцизним производима, евидентирању, чувању и обради података у вези са кретањем акцизних производа

и исте су у примени од 01.10.2024. године.

3. У „Сл. гласнику РС“, бр. 94/24 објављене су следеће измене и допуне Закона:

- Закон о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији ступио је на снагу 06.12.2024. године, а примењује се од 1. јануара 2025. године, осим доле наведених одредби које ће се примењивати од 01. јануара 2026. године:

1) одредаба члана 8, члана 9. став 1-3 и члана 35. став 1. овог закона у вези са увођењем евиденције физичких лица у пореске сврхе,

2) одредбе члана 16. став 2. овог закона у вези са плаћањем пореза у иностраној валути од стране нерезидента (омогућено је плаћање пореза нерезиденту у иностраној валути на девизни рачун за уплату пореза),

3) одредбе члана 17. став 1. овог закона у вези одлагања плаћања дугованог пореза (укида се дискреционо право Пореске управе да одлучује о одлагању плаћања дугованог пореза, односно да врши процену да ли одлагање треба одобрити или не у конкретним

околностима случаја, осим годишњег пореза на доходак грађана), а која се примењује од 1. јануара 2026. године,

4) одредбе члана 24. овог закона у вези са новим чланом 115г и одредбе члана 30. овог закона у вези са брисањем ванбиласног пореског рачуноводства,

5) одредаба члана 2, члана 7, члана 9. став 4. и 5, члана 11. став 1. и 2, члана 12, члана 13, члана 17. став 2, члана 18, члана 19, члана 20, члана 25, члана 26, члана 29, члана 33. став 1-4 и члана 35. став 2. овог закона у вези са надлежношћу организационих јединица Пореске управе (које се односе на месну надлежност, врши се одговарајуће правнотехничко усаглашавање одредаба ЗПППА, чиме се обезбеђују правне претпоставке у циљу функционалне централизације, односно опредељивања надлежности Актом о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Пореској управи);

- Закон о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност ступа на снагу 15. децембра 2024. године, а примењује се од 1. јануара 2025. године, осим члана 15. став 2, 3. и 4. овог закона који се примењује од 20. децембра 2024. године и члана 14, члана 15. став 1, члана 16. и члана 18. овог закона чија је примена почев за порески период јануар 2026. године, односно јануар-март 2026. године;

- Закон о изменама и допунама Закона о акцизама ступио је на снагу 06.12.2024. године, примењује се од 1. јануара 2025. године, осим одредбе члана 14. овог закона која се примењује од 06.12.2024. године и одредби члана 10. овог закона која се односи на рок за подношење пореске пријаве, а примењује се од 1. јануара 2026. године и одредбе члана 12. овог закона које се односе на опорезивање акцизом компримованог природног гаса за погон превозних средстава, а примењује се од 1. јануара 2026. године до дана приступања Републике Србије Европској унији;

- Закон о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица ступио је на снагу 06.12.2024. године, а примењује се од 1. јануара 2025. године;

- Закон о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана ступио је на снагу 06.12.2024. године, а примењује се од 1. јануара 2025. године;

- Закон о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање ступио је на снагу 06.12.2024. године, а примењује се од 1. јануара 2025. године.

6. СКРЕЋЕМО ПАЖЊУ

1. **Захтев за издавање потврде о резидентности (Образац ПОР-1)**, заједно са документацијом која је прописана Правилником о поступку и начину издавања и изгледу образаца потврда о резидентности („Сл. гласник РС“ бр. 88/10,...,44/18), подноси се организационој јединици Пореске управе надлежној према месту седишта подносиоца захтева, а не Центру за велике пореске обвезнике.
2. **Пре измене података у Агенцији за привредне регистре** у складу са чл. 29. ст. 6. ЗПППА (нпр. регистрација статусне промене, промена оснивача, промена облика организовања...) потребно је да извршите проверу да ли на сајту Агенције имате евидентирану активну меру привременог ограничења права.

За више информација можете се обратити овом Центру на адресу електронске поште cvpo_pp@purs.gov.rs

3. **Захтев за издавање потврде, сходно члану 29. став 1. Закона о девизном пословању** („Сл. гласник РС“, број 62/06,...,30/18), у сврху трансфера средстава нерезидента у иностранство, подноси се организационој јединици Пореске управе према седишту филијале пословне банке код које је отворен нерезидентни рачун.
4. С обзиром да одређени број обвезника овом Центру још увек доставља **обрасце ЛНПДВ и СНПДВ**, као и обрасце СНА и ЛНА, непосредно путем поште или на писарници ЦВПО, овим путем вам скрећемо пажњу да:

Обрасце ЛНПДВ - Налог за набавку добара и услуга и увоза добара без ПДВ, за личне потребе носиоца права и СНПДВ- Службени налог за набавку добара и услуга и увоз добара без ПДВ, можете овом Центру доставити електронским путем, на адресу katarina.merle@purs.gov.rs

Обрасце СНА- Службени налог за набавку, односно увоз производа, без акциза и обрасце ЛНА- Налог за набавку, односно увоз производа, без акцизе за личне потребе корисника производа, можете овом Центру доставити електронским путем, на адресу gordana.peric@purs.gov.rs

5. Чланом 26. Закона о акцизама („Сл. гласник РС“, број 22/01,...,94/24) прописано је да је обвезник акцизе - произвођач акцизних производа дужан да са стањем на дан 31. децембра календарске године изврши попис затечених залиха акцизних производа у свим складиштима, укључујући и акцизна складишта, посебно по свакој врсти акцизног производа и да пописне листе достави надлежној организационој јединици Пореске управе најкасније 31. јануара наредне године.

6. **Захтев за промену пореског периода** у календарски месец, порески обвезник подноси надлежном пореском органу, почев од 20. децембра закључно са 31. децембром текуће године за наредну календарску годину. Чланом 48. став 5. Закона о ПДВ-у дата је могућност пореским обвезницима чији је порески период календарско тромесечје да могу поднети захтев надлежном органу за промену пореског периода у календарски месец, независно од тога што није остварио укупан промет већи од 50 милиона динара. Изменама и допунама Закона о ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 94/24) прописано је да се одредба члана 48. став 8. примењује од 15.12.2024. године, којом је предвиђено да министар ближе уређује начин и поступак промене пореског периода из става 5. овог члана, као и временски период за који је промењен порески период.
7. Чланом 61в, став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01,...,94/24) прописано је да је резидентни обвезник који се сматра крајњим матичним правним лицем међународне групе повезаних правних лица, у смислу одредаба овог члана, дужан да надлежном пореском органу достави **годишњи извештај о контролисаним трансакцијама међународне групе повезаних правних лица (СбС образац)**, на начин који пропише министар финансија. Рок за доставу овог извештаја надлежном пореском органу дефинисан је ставом 6. истог члана Закона, тј. најкасније у року од 12 месеци од истека пословне године за коју се доставља годишњи извештај.

СбС образац и начин његовог попуњавања прописан је Правилником о трансферним ценама и методама које се по принципу ван дохвата руке примењују код утврђивања цене трансакција међу повезаним лицима („Сл. гласник РС“, бр. 61/13,...,95/21).

Овај Образац, сходно Правилнику, достављате у папирној форми.

Напомињемо да обавеза подношења Годишњег извештаја за крајње матично правно лице међународне групе, које је резидент Републике Србије, ако су испуњени услови прописани Законом, постоји независно од тога да ли је достављен Извештај о трансферним ценама у складу са чланом 60. Закона о порезу на добит правних лица.

8. Исплатилац прихода који Пореској управи подноси појединачну пореску пријаву у обавези је да, лицу за које је платио порез по одбитку изда **Потврду о плаћеним порезима и доприносима по одбитку** за 2024. годину на Обрасцу ППП-ПО, која садржи податке о плаћеном порезу по одбитку, најкасније до 31.01.2025. године.

7. ИСПРАВКА ГРЕШКЕ У ПОРЕСКОЈ ПРИЈАВИ ЗА ПОРЕЗЕ И ДОПРИНОСЕ ПО ОДБИТКУ

У вези исправке грешке у пореској пријави за порезе и доприносе по одбитку - ППП ПД разликују се две ситуације у зависности од тога да ли се исправља грешка настала приликом евидентирања пореске обавезе или грешка/ пропуст у самој пореској пријави.

Уколико је **грешка настала приликом евидентирања пореске обавезе**, било од стране пореског обвезника или Пореске управе, и то на начин да је пореска обавеза по једном истом основу евидентирана више пута, или је пореска обавеза једног пореског обвезника евидентирана као пореска обавеза другог пореског обвезника, или је приликом евидентирања унет погрешан износ (члан 2. Правилника о исправци грешке при евидентирању пореза и споредних пореских давања („Сл. гласник РС“, број 77/14)), исправка се врши подношењем захтева за исправку грешке (ЗИГ образац).

Када порески обвезник поднесе Пореској управи захтев за исправку грешке при евидентирању обавезе, а у поступку контроле се установи да није реч о исправци грешке из члана 2. Правилника, захтев за исправку грешке ће бити одбачен, а обвезник упућен да поднесе измењену пореску пријаву по члану 40. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, број 80/02, ..., 94/24; у даљем тексту: Закон).

Грешку или пропуст коју је порески обвезник установио у појединачној пореској пријави ППП ПД, дужан је да одмах, а најкасније до истека рока застарелости исправи подношењем измењене пореске пријаве у складу са чланом 40. Закона.

Подношење измењене појединачне пореске пријаве по члану 40. Закона, врши се тако што се након приступа порталу еПорези изабере пореска пријава ППП ПД која треба да се измени. Након одабира пријаве, потребно је копирати пријаву, а затим одабрати опцију Измени. На овај начин ће се отворити сва поља у пријави и моћи приступити измени података.

Измењеном пореском пријавом се замењује првобитно поднета пријава, тако да је потребно пажљиво исправити грешку као и проверити све друге податаке у пријави, који се не мењају.

У случају да је неопходно поднети и другу измењену пореску пријаву, исту не треба подносити све док прва измењена пореска пријава није добила статус прокњижена.

Подсећамо да када првобитна пореска пријава има статус прокњижена, подношењем измењене пријаве, првобитна пријава се сторнира са датумом плаћања наведеним у пољу 1.4 измењене пријаве. У поље 1.4 - Датум плаћања измењене пријаве, ставља се датум подношења измењене пореске пријаве или неки датум у будућности. У овом случају поље

1.3. обавезно се попуњава и уноси се датум плаћања наведен у пољу 1.4. првобитне пријаве.

Такође, поље 1.3 није обавезно да се попуни ако се измењена пријава подноси пре датума плаћања из поља 1.4 првобитне пријаве, као и ако није било исплате нето прихода исказаних у првобитној пријави.

Поље 1.3 је обавезно да се попуни ако су нето приходи исказани у првобитној пријави плаћени пре датума плаћања из поља 1.4. првобитне пријаве, као и ако се измењена пријава подноси истог датума или после датума плаћања наведеног у пољу 1.4 првобитне пријаве.

Више о начину подношења измењене пореске пријаве за порезе по одбитку, по члану 40. ЗПППА можете погледати у Корисничком упутству за примену Правилника о пореској пријави за порез по одбитку на сајту Пореске управе.

8. ЗАХТЕВ ЗА ИЗДАВАЊЕ ПОТВРДЕ НЕРЕЗИДЕНТНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ О ПОРЕЗУ ПЛАЋЕНОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Захтев за издавање потврде о порезу плаћеном у Републици Србији на име прихода који оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника у смислу члана 40. Закона о порезу на добит правних лица (“Сл. гласник РС”, бр. 25/01...,94/24) нерезидент, односно његов порески пуномоћник, подноси Центру за велике пореске обвезнике.

За обвезнике Центра за велике пореске обвезнике, захтев и потребна документација се може поднети електронским путем на адресу електронске поште:
pisarnica_cvpo@purs.gov.rs

Захтев исплатиоца прихода (резидентног правног лица) треба да садржи следеће:

- податке о нерезидентном правном лицу (назив, седиште, држава резидентности) за које се тражи потврда,
- сврху издавања потврде,
- врста извршене исплате (врста ауторске накнаде, дивиденда, камата, закуп и сл.),
- у табеларном прегледу навести ЈИБП ПДПО, износ извршене исплате – оствареног прихода нерезидентног правног лица, износ обрачунатог и уплаћеног пореза на добит по одбитку,
- податке о овлашћеном лицу за подношење захтева и попис приложених доказа.

Уз захтев за издавање потврде, исплатилац прихода (резидентно правно лице) доставља:

- захтев нерезидентног правног лица за издавање потврде о плаћеном ПДПО (оверени превод на српски језик), сходно одредби чл. 40а став 4. Закона о порезу на добит правних лица, или уколико је захтев за издавање потврде садржан у самом Уговору, у захтеву исплатиоца прихода навести којом тачком Уговора је исти дефинисан,
- правни основ извршене исплате (фотокопија оригинала и оверени преводи на српски језик Уговора о коришћењу ауторских права, Уговора о кредиту, Уговора о закупу непокретности, Одлука о расподели и исплати дивиденде, фактура, наруџбеница и других докумената који потврђују врсту уговореног посла). Уколико је правни основ извршене исплате већ достављен уз претходно поднети захтев, није потребно његово поновно достављање, већ је потребно навести под којим бројем захтева је већ достављен,
- Swift поруку,
- доказ о уплати републичке административне таксе на уплатни рачун 840-742221843-57, са позивом на број 97 35021 и
- овлашћење.

Уз захтев није потребно достављати:

- обавештење о успешном пријему пореске пријаве електронским путем,
- доказ о уплати обрачунатог пореза у ПДПО, налог за плаћање 70,
- потврду о резидентности, као и друге прилоге (доказе), који су од значаја за утврђивање пореске обавезе, а већ су достављени као прилог приликом подношења пореске пријаве електронским путем.

8.1. Захтев за издавање потврде нерезидентном физичком лицу о порезу плаћеном у Републици Србији

Захтев за издавање потврде нерезидентном физичком лицу о порезу плаћеном у Републици Србији на име прихода који оствари нерезидентно физичко лице од резидентног обвезника у смислу одредби Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01,...,94/24), за приходе за које се обрачунава и плаћа порез на доходак грађана, подноси исплатилац прихода у име нерезидентног физичког лица (примаоца прихода).

За обвезнике Центра за велике пореске обвезнике, захтев са потребном документацијом се може поднети електронским путем на адресу електронске поште: pisarnica_cvpo@purs.gov.rs

Захтев исплатиоца прихода (резидентног правног лица) треба да садржи следеће:

- податке о нерезидентном физичком лицу (име и презиме, адреса, држава резидентности) за кога се тражи потврда,
- сврху издавања потврде,
- врста извршене исплате (зарада, врста ауторске накнаде, дивиденда, камата, закуп и сл.),
- у табеларном прегледу навести ППП ПД, износ извршене исплате – оствареног прихода нерезидентног физичког лица, износ обрачунатог и уплаћеног пореза по одбитку и
- попис приложених доказа.

Уз захтев за издавање потврде, исплатилац прихода (резидентно правно лице) доставља:

- захтев нерезидентног физичког лица за издавање потврде о плаћеном порезу (оверени превод на српски језик), сходно одредби члана 107а, став 4. Закона о порезу на доходак грађана,

- потврду о резидентности физичког лица (ако је порез обрачунат у складу са уговором о избегавању двоструког опорезивања),
- правни основ извршене исплате (уговор о раду, одлука о расподели и исплати дивиденде, уговор о закупу непокретности, уговор о коришћењу ауторског права и др.),
- доказ о исплаћеним нето приходима (извод из пословне банке, SWIFT, обрачунски лист и др.),
- оверени превод пуномоћја од стране нерезидентног физичког лица и
- доказ о уплати републичке административне таксе на уплатни рачун 840-742221843-57, са позивом на број 97 35021.

9. НАЧИН ПОПУЊАВАЊА ОБРАСЦА ПИД ПДВ КОД ОДОБРАВАЊА СТАТУСА ПРЕТЕЖНОГ ИЗВОЗНИКА

Потребни подаци за утврђивање статуса претежног извозника, исказују се на Обрасцу ПИД ПДВ - Претежан извоз добара у иностранство, који се доставља уз пореску пријаву ПДВ за порески период текуће године у којем је поднет финансијски извештај за претходну календарску годину састављен у складу са прописима о рачуноводству, односно најкасније уз пореску пријаву за месец март текуће године (рок за подношење финансијског извештаја за извештајну годину је најкасније 31.03. текуће године, осим за правна лица која имају пословну годину различиту од календарске).

У сврхе одобравања статуса претежног извозника ради остваривања права за повраћај ПДВ у року од 15 дана, сходно члану 52. став 3. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04,...,94/24) потребно је следеће:

1. На редном броју 1. Обрасца ПИД ПДВ (Вредност исказаног укупног промета добара и услуга у финансијском извештају за претходну календарску годину састављеном у складу са прописима о рачуноводству) – потребно је исказати збир података из поља 005, из свих 12 пореских пријава ПП ПДВ, за календарску/пословну годину за коју се подноси ПИД ПДВ или укупни пословни приход исказан на позицији Пословни приходи (АОП 1001 из Биланса успеха);
2. На редном броју 2. Обрасца ПИД ПДВ (Вредност извршеног извоза добара исказаног у финансијском извештају за претходну календарску годину састављеном у складу са прописима о рачуноводству) - потребно је исказати збир података из поља 001, из свих 12 пореских пријава ПП ПДВ, за календарску/пословну годину за који се подноси ПИД ПДВ или збир прихода од продаје робе на иностраном тржишту (АОП 1004 из Биланса успеха) и прихода од продаје производа и услуга на иностраном тржишту (АОП 1007 из Биланса успеха).

Напомињемо да је у циљу брже провере и обраде података о испуњености услова, неопходно да са даном подношења ПП ПДВ и Обрасца ПИД ПДВ, искључиво путем електронске поште на адресу: pisarnica_cvpo@purs.gov.rs, доставите и Биланс успеха као и Потврду да је Агенцији за привредне регистре – регистру финансијских извештаја поднет финансијски извештај за календарску/пословну годину.

Сходно наведеном, ако финансијски извештај за 2024. годину поднесете Агенцији за привредне регистре у марту 2025. године, потребно је да пореску пријаву ПП ПДВ за март 2025. године и Образац ПИД ПДВ, поднесете до 15. априла 2025. године, а претходно наведену документацију, доставите у року на описан начин.

10. ВИШЕНАМЕНСКИ ВРЕДНОСНИ ВАУЧЕРИ СА АСПЕКТА ПДВ И ФИСКАЛИЗАЦИЈЕ

Примена вишенаменских вредносних ваучера (поклон честитки) је врло често заступљена у малопродаји, у смислу да правна лица купују ове ваучере од стране издавалаца (продавца).

Вишенаменски вредносни ваучер јесте ваучер за који место испоруке добара, односно место пружања услуга на који се вредносни ваучер односи није познато, као ни износ ПДВ који се за промет тих добара, односно услуга обрачунава и плаћа.

Дакле, у ситуацији куповине ових ваучера од стране правних лица, издавалац ваучера издаје документ који се не сматра рачуном у смислу Закона о ПДВ, већ само обрачун који је у том случају представља документ за издате поклон честитке и као такав служи за књижење набавке ваучера.

Порезом на додату вредност, сходно Закону, опорезује се стварна испорука добара, односно пружање услуга у замену за вишенаменски вредносни ваучер који је испоручилац добара, односно пружалац услуга прихватио као накнаду или део накнаде за тај промет, а сваки претходни пренос тог вишенаменског вредносног ваучера се не сматра предметом опорезивања ПДВ. Сходно томе, обрачун ПДВ врши се од стране обвезника ПДВ код кога се врши реализација ових ваучера, односно испорука добара или услуга.

Узимајући у обзир наведено, а сагледавајући промет остварен путем ових ваучера са аспекта Закона о фискализацији где је предмет фискализације и промет добара и услуга на мало, приликом сваке испоруке добара/пружања услуга у замену за вишенаменски вредносни ваучер, обвезник фискализације на фискалном рачуну у делу података о начину плаћања уноси „ваучер“ и евентуално неко друго средство плаћања које се користи, поред ваучера.

Тим поводом, Министарство финансија је издало Мишљење број 000054979 2024 10520 004 000 011 004 од 29.02.2024. године у коме се наводи, да с обзиром да се приликом издавања вишенаменских вредносних ваучера не врши евидентирање тако издатих ваучера преко електронског фискалног уређаја, а имајући у виду да код издавања вишенаменских вредносних ваучера нису познати сви елементи за евидентирање промета преко електронског фискалног уређаја, издавање вишенаменских вредносних ваучера се не може сматрати прометом на мало. У супротном, када се у замену за стварну испоруку добара или услуга - промет на мало, предаје вишенаменски ваучер, промет који се тада оствари евидентира се преко електронског фискалног уређаја.

11. ПОРЕСКИ ТРЕТМАН ОТПРЕМНИНЕ

Порески третман отпремнине зависи од тога да ли запослени радник одлази у пензију, да ли је проглашен технолошким вишком или је у питању споразумни раскид радног односа.

1. Чланом 119. став 1. тачка 1) Закона о раду („Сл. гласник РС“, број 24/05,...,95/18), прописано је да је послодавац у складу са општим актом, дужан да исплати запосленом отпремнину *при одласку у пензију*, најмање у висини две просечне зараде.

Под просечном зарадом се подразумева просечна бруто зарада у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Чланом 9. став 18. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр 24/01,..., 94/24) прописано је да се не плаћа порез на доходак грађана на примања остварена по основу отпремнине код одласка у пензију - до износа који је као најнижи утврђен законом којим се уређује рад, односно радни односи. На примања изнад прописаних неопорезивих износа плаћа се порез по одбитку по стопи од 20%, сходно члана 85. став 1. тачка 12) Закона о порезу на доходак грађана.

Ако се отпремнина исплаћује до неопорезивог износа не подноси се пореска пријава, а за исплату преко неопорезивог износа потребно је поднети ППП ПД и користити шифру врсте прихода 1 11 634 00 0. Доприноси се не плаћају, јер отпремнина која се исплаћује запосленом раднику за одлазак у пензију, не представља зараду запосленог.

Према члану 186. став 2. Закона о раду, послодавац је дужан да исплати отпремнину најкасније у року од 30 дана од престанка радног односа.

2. Чланом 158. Закона о раду, прописано је да је послодавац дужан да пре отказа уговора о раду, ако услед *технолошких, економских или организационих промена* престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла, запосленом исплати отпремнину у складу са овим чланом. Висина отпремнине, утврђује се општим актом послодавца или уговором о раду, с тим што не може бити нижа од збира трећине зараде запосленог за сваку навршену годину рада у радном односу код послодавца код кога остварује право на отпремнину.

Основица за обрачун отпремнине је просечна бруто зарада запосленог за последња три месеца која претходе месецу у којем се исплаћује отпремнина, сходно члану 159. Закона о раду.

Чланом 9. став 1. тачка 19) Закона о порезу на доходак грађана, прописано је да се не плаћа порез на доходак грађана по основу отпремнине, односно новчане накнаде које послодавац исплаћује запосленом за чијим је радом престала потреба у складу са законом којим се уређује рад, односно радни односи.

На износ отпремнине преко неопорезивог износа, односно преко 1/3 зараде запосленог за сваку навршену годину рада у радном односу код послодавца, обрачунава се порез по одбитку по стопи од 20%, без умањења за износ нормираних трошкова.

Ако се отпремнина исплаћује до неопорезивог износа не подноси се пореска пријава, а за исплату преко неопорезивог износа подноси се ППП-ПД и користи шифра врсте прихода 1 11 634 00 0. Доприноси се не плаћају, јер отпремнина која се исплаћује запосленом раднику који је проглашен технолошким вишком, не представља зараду запосленог.

Такође, послодавац је у обавези да у року од 30 дана од престанка радног односа исплати ову отпремнину.

3. Уколико послодавац својим општим актом или уговором о раду, утврди могућност исплате отпремнине запосленом на основу *споразумног раскида радног односа*, таква исплата има карактер зараде на коју се обрачунавају и плаћају порези и доприноси за обавезно социјално осигурање. Законом о порезу на доходак грађана није прописано изузимање од плаћања пореза на ову накнаду, односно неопорезив износ за ову исплату.

Исплата отпремнине кумулира се са последњом исплаћеном зарадом за одређени месец и подноси се пореска пријава ППП-ПД.

Исплата отпремнине по било ком претходном основу, признаје се као расход у пореском билансу и то у пореском периоду када је исплаћена, сходно члану 9. и 9а. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, број 25/01,...,94/24).

12. ПИТАЛИ СТЕ НАС

1. Да ли имамо право на одбитак претходног ПДВ по основу набавке канцеларијске опреме (столице)?

До измене Закона о ПДВ од 15.10.2015. године, нисте имали право на одбитак с обзиром да је одредбом члана 29. став 1. тачка 3) Закона било дефинисано да немате право на одбитак претходног пореза по основу набавке предмета који се користе за опремање административних просторија.

Од 15.10.2015. године, у складу са Законом о изменама и допунама Закона о ПДВ („Сл. гласник РС“, број 83/15) обвезник ПДВ, уз испуњење прописаних услова, има право на одбитак претходног пореза по основу набавке предметних добара.

2. По истеку радног времена, евидентирана је авансна уплата купца коју смо видели наредног дана. Занима нас да ли је у конкретној ситуацији потребно да издамо авансни рачун или је довољно да издамо рачун промет продаја, као коначан рачун?

У конкретном случају, без обзира што нисте видели уплату на дан када је она извршена дужни сте да издате фискални рачун Аванс Продаја.

Исто важи и у случају, који је прописан у Техничком упутству за административни и технички преглед функционалности ЕСИР-а или ЛПФР-а, тј. када купац вирмански уплати робу или услугу, а ви као продавац, нисте добили евидентирану уплату на банковном рачуну истог дана, дужни сте да следећег радног дана као обвезник фискализације, издате фискални рачун Аванс Продаја који садржи датум уплате (ЕСИР време може бити преименовано у уплаћено на дан и слично).

3. Да ли као правно лице можемо да извршимо исплату зараде запосленом који је у радном односу код другог послодавца који је у финансијској кризи, а који је по основу те зараде платио порезе и доприносе?

На ову тему Министарство финансија је издало мишљење број 011-00-1317/2021-04 од 10.02.2022. године, у коме се наводи следеће:

„Са становишта пореских прописа нема сметњи да друго правно лице, које није послодавац запосленом, изврши исплату зараде таквом запосленом који је у радном односу код послодавца који је по основу те његове зараде платио порез и доприносе за обавезно социјално осигурање“.

4. Да ли је електронски потписана потврда банке о оствареном промету прихватљива као доказ у пореском поступку?

Према одредбама члана 10. став 1. и 2. Закона о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању, електронски документ који је изворно настао у електронском облику, као и електронски документ који има истоветан дигитални запис оригиналом електронском документу, сматрају се оригиналом.

Сагласно наведеном, потврда о оствареном промету коју банка издаје у електронском облику може се прихватити као доказ у пореском поступку.

Копија електронског документа на папиру израђује се штампањем спољне форме електронског документа (члан 10. став 3. Закона).

Уређивачки одбор:

*Председник Одбора:
Љиљана Ковачевић*

*Потпредседник Одбора:
Александра Милић*

Чланови Одбора:

*Александра Вукићевић, Маја Кадијевић, Милена Јовановић,
Јелена Варјачић Игњатов, Јелена Митрашиновић, Јелена Милорадовић,
Катарина Томанић, Војин Гошовић, Јелена Суботић*

Министарство финансија
Пореска управа
Центар за велике пореске обвезнике
Цара Душана 145
11080 Земун, Београд
Тел: 011/6969-854; 011/6969-803
e-mail: cvpo_pp@purs.gov.rs